

**A VAS MEGYEI
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS
MUNKATERVE**

2017

**Berzsenyi Dániel
Megyei és Városi Könyvtár
Szombathely**

**MUNKATERV A BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR**

**KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ**

2017.

**AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: SZOMBATHELY
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: NAGY ÉVA**

Tartalom

1.	Helyzetkép.....	3
1.1.	Vas megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.2.	A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	7
2.	A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	9
2.1.	Állománymenedzsment	10
2.1.1.	Gyűjteményfejlesztés	10
2.1.2.	Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	12
2.2.	Dokumentumszolgáltatás.....	13
2.3.	Információs szolgáltatás	14
2.4.	Közösségi szolgáltatások.....	15
2.5.	Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	18
2.6.	Szakmai képzés, továbbképzés.....	19
2.7.	Eszközbeszerzés.....	20
2.8.	A megyei könyvtár által a kistépülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás.....	21
3.	Szolgáltató könyvtár	21
4.	Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	22
5.	Kommunikáció dokumentálása	22

1. Helyzetkép

1.1. Vas megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

Vas megye jellegzetesen kistelepüléssel rendelkező megye. 216 településből a városok száma 13, a községeké 203. A megye valamennyi falvának lakosság száma 5 000 fő alatt van. Ennek ellenére **könyvtári szempontból ellátatlan kistelepülés** a megyében **nincs**.

Vas megye közkönyvtári rendszere		
Típus	Város	Község
- nyilvános könyvtár	13	2
- könyvtári információs és szolgáltató hely	0	201
Összesen	13	203

A Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén szereplő megyei/városi könyvtárak mellett Gencsapáti és Táplánszentkereszt biztosítja intézményi keretek között települése könyvtári ellátását.

A Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer **fő célja**, hogy ezt az ellátási formát választó település valamennyi lakosa számára minden korlátozástól mentesen biztosítsa a **minőségi könyvtári, információs szolgáltatások** igénybevételének lehetőségét. Annak érdekében, hogy ez a lehetőség a **leghatékonyabb és leggazdaságosabb** módon váljon elérhetővé – 2016-hoz hasonlóan – **hat városi könyvtár szolgáltatásközvetítésbe való bevonását** tervezzük. A velük kötött, illetve megújított feladat elosztási megállapodás nem változtat azon, hogy **a rendszer működtetéséért a teljes körű szakmai és pénzügyi felelősség a Berzsényi Dániel Könyvtáré.**

Közvetlenül szolgáltató könyvtár	Közvetlenül ellátott szolgáltató helyek száma
Berzsényi Dániel Könyvtár – Szombathely térsége	48
Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár – Celldömölk térsége	26
Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár – Körmend/Őrség térsége	45
Chernel Kálmán Városi Könyvtár – Kőszeg térsége	14
Nádasdy-vár Művelődési Központ és Könyvtár – Sárosvár térsége	32
Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum – Szentgotthárd térsége	14
Dr. Bendefy László Városi Könyvtár – Vasvár térsége	22

A Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer tevékenységét 2017-ben továbbra is az 1997. évi CXL. törvény 66 §-ban megfogalmazott szempontrendszer határozza meg:

- a rendelkezésre álló kiegészítő állami támogatás hatékony és takarékos, a szolgáltatások tartalmi elemei és a pénzügyi forrás összhangjára alapozó felhasználása a kistélepusélen élők életminőségének javítása érdekében,
- az adott település nagyságrendjétől függetlenül minőség szolgáltatások elérési lehetőségének biztosítása gazdaságosan üzemeltethető logisztikai háttérrel,
- helyismereten és a helyi igényeken alapuló folyamatos IKT és szolgáltatásfejlesztés,
- minőségirányítási rendszer működtetése (igényvizsgálat, elégedettségmérés).

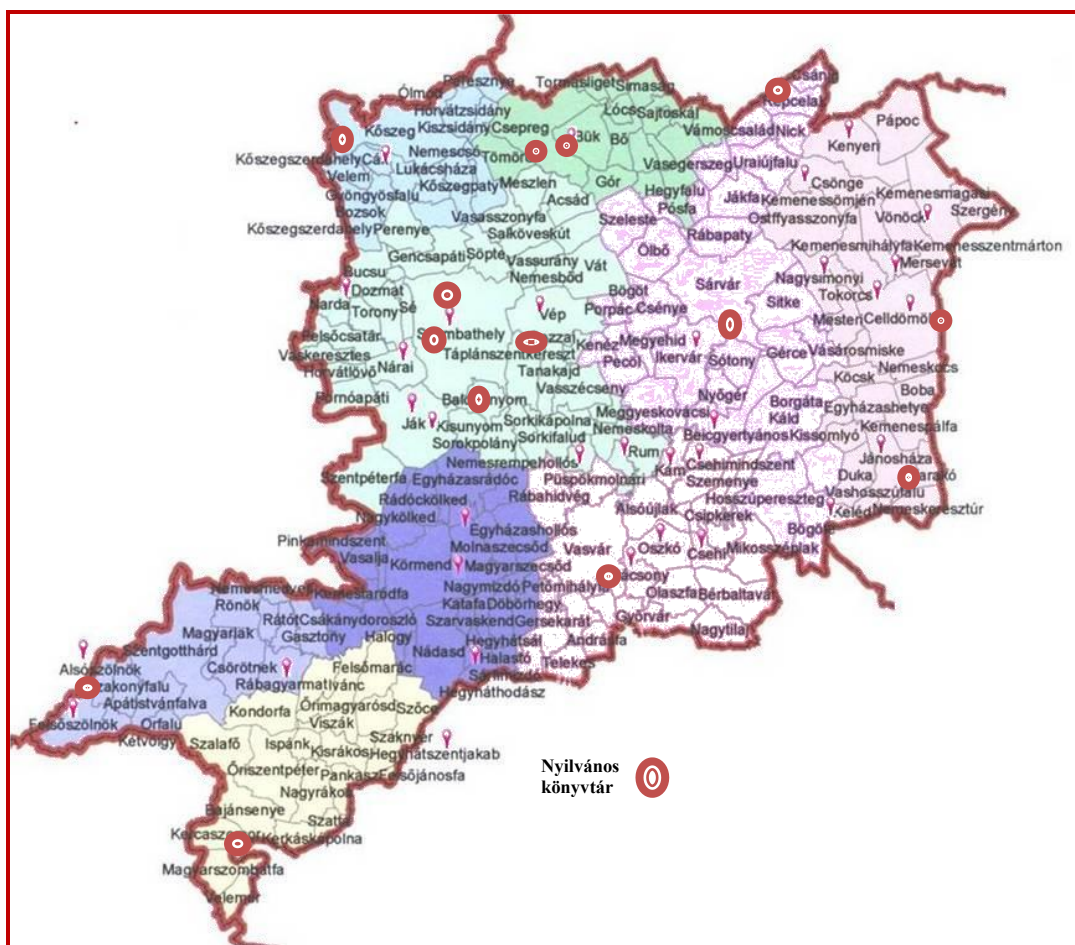
Mindezek függvényében a **2017-es** esztendő legfontosabb **prioritásai** a következők:

- **dokumentum-ellátás / gyűjteménygondozás:** folyamatos, a helyi igényekhez igazodó ellátás, a választék legalább negyedéves, rendszeres bővítésével, a kihelyezett gyűjtemények meghatározott részének tervszerű cseréjével. A dokumentum-ellátás részeként előzetes igényfelmérésen alapuló, teljes körűen megújított folyóirat-választék biztosítása (8 cím/szolgáltató hely). A kihelyezett gyűjtemények éves terven alapuló felülvizsgálata, a fölös és rongált állományegységek kivonása.
- **közösségi szolgáltatások, közösségfejlesztés:** a könyvtár, mint harmadik hely szemléletre alapozva – előzetes igényfelmérésen alapuló – az olvasást és a könyvtárhasználatot, mint szabadidős tevékenységet népszerűsítő programok, illetve a digitális kompetencia fejlesztését segítő ingyenes tanfolyamok szervezése, lebonyolítása, különös tekintettel a gyermekekre, az ifjúsági korosztályra, valamint a hátrányos helyzetűekre (inaktívak).
- **közhasznú információszolgáltatás:** elsődlegesen a helyi értékek, a helyi identitás erősítése érdekében a tájegységi helyismereti dokumentumok digitalizálásának és szolgáltatásának előtérbe helyezése. Önálló KSZR honlap kialakítása és tartalmi feltöltése, a VKSZR meglévő Facebook profiljának folyamatos fejlesztése.
- **IKT és eszközfajlesztés:** az infokommunikációs technológia és előzetes igényfelmérésen alapuló, a kulturált könyvtári környezet kialakítását segítő bútorzat, kisebb tárgyi eszközök beszerzése.
- **szakmai tudásmegújítás:** a települési könyvtárosok szakmai fejlődését segítő tanfolyamok (alapfokú könyvtárosi tanfolyam), szakmai fórumok (Szakmai Műhelybeszélgetések, Vas Megyei Könyvtári Nap) szervezése.
- **minőségbiztosítás:**
 - igényfelmérés: folyóirat-választék megújítása, közösségi szolgáltatások, eszközfajlesztés
 - elégedettségvizsgálat: KSZR szolgáltatásokkal való elégedettség az érintett szolgáltató helyeken, önkormányzatoknál.

A Berzsenyi Dániel Könyvtár könyvtárellátási szolgáltató rendszeréhez **2017**-ben Vas megye **201 települése** tartozik. 2016-ban Nádasd és Rum önkormányzata kötött Együttműködési megállapodást könyvtárunkkal. Mindkét esetben a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtár fenntartását váltotta fel a könyvtárellátási szolgáltató rendszerhez való csatlakozás. Az ellátási forma módosítását Nádasd esetében a 2015-ben lezajlott szakértői vizsgálat kezdeményezte, megállapítva, hogy a könyvtár működtetése nem jogszerű. Rumban a rendelkezésre álló pénzügyi források elégtelensége miatt kezdeményezte a fenntartó a KSZR-hez való csatlakozást.

E változások eredményeként **2017. január 1-jén a megye 216 településének 93%-a** a Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer tagja. A **Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén 13 városunk és két községünk** (Gencsapáti, Táplánszentkereszt) szerepel.

Vas megye könyvtárellátási térképe – 2017. január 1.

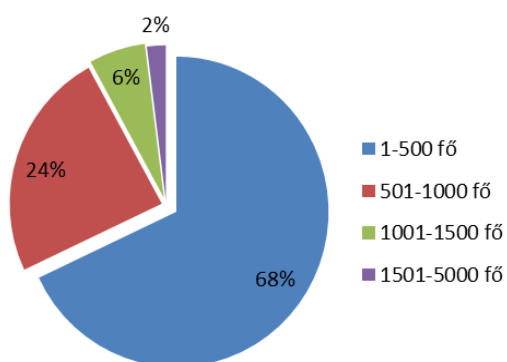

A KSZR hatókörébe további települések bevonását könyvtárunk nem tervezi.

A **Vas Megyei KSZR** – a nemzetiségi önkormányzatokkal kötött külön megállapodás nélkül, a törvényi előírásoknak megfelelően – 2017-ben is folyamatosan végzi a megye **nemzetiségi településeinek és településrészeinek** (horvát, német, szlovén) anyanyelvű dokumentum-ellátását, és szervezi a nemzeti identitás megőrzését segítő könyvtári közösségi programokat. Helyi kezdeményezésre **új, szlovén nyelvű gyűjteményrészlet Kétvölgy** településen alakítunk ki.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2016	Könyvtárak száma (db) 2017	Lakosság-szám összesen 2017
Könyvtárellátási Szolgáltató Helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	136	136	34 948 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	48	48	34 359 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	10	12	14 232 fő
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	5	5	9 692 fő
Összesen		199	201	93 231 fő
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		17	17	6 833 fő
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		6	8	9 786 fő
ebből megkötött megállapodások száma		0	0	0

A KSZR szolgáltatást megrendelő települések lakónépesség szerinti százalékos megoszlása

A 2016. január 1-jei adatokhoz képest Nádasd és Rum csatlakozásával a VKSZR által **ellátandó népesség száma 2,7%-kal nőtt**. Ez a növekmény azonban nem változtat azon a tényen, hogy településeink 68%-nak lakossága továbbra is 500 fő alatt van.

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

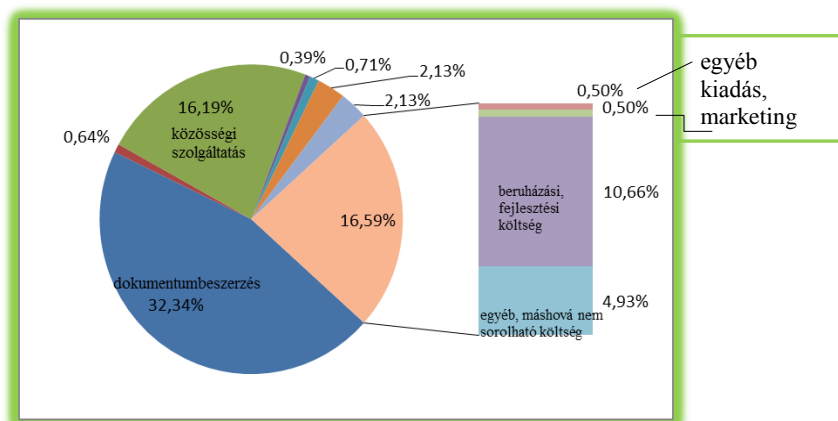
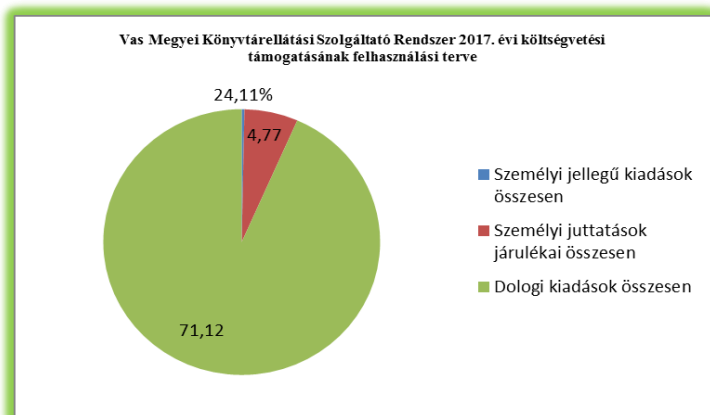
2017-ben a Berzsényi Dániel Könyvtár a települési önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások alapján az alábbi támogatásban részesült:

Lakosságcategória	Települések száma	Lakosság (fő)	Fajlagos összeg (Ft)	Támogatás (Ft)
1000 fő alatt	184	69 307	668 300,- Ft	122 967 200,- Ft
1001-1500 fő	12	14 232	1 060 760,- Ft	12 729 120,- Ft
1501-5000 fő	5	9 692	1 002 460,- Ft	5 012 300,- Ft
Összesen	201	93 231		140 708 620,- Ft

A KSZR szolgáltatások megvalósulásához rendelkezésre bocsátott kiegészítő állami támogatást – melyet könyvtárunk külön alszámlán kezel – a Berzsényi Dániel Könyvtár kizárólagosan a feladatellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások finanszírozására fordítja, törekedve arra, hogy a felhasználás kiegyensúlyozott, gazdaságos és a települési igényekhez igazodó legyen.

A 2017. évi feladatellátás prioritásainak megfelelően **kiemelt finanszírozás** társul a **dokumentum-beszerzéshez**, melynek összegét az ellátandó települések számának növekedése miatt 2016-hoz képest emeltük, illetve a közösségi szolgáltatásokra, az **olvasást és a könyvtárat népszerűsítő programok** megvalósítására.

Az előző évekhez képest **magasabb összeg** felhasználását tervezzük szolgáltatások **kisértékű tárgyi eszközei** (számítástechnika, elektronikai eszközök, kiegészítő célbútorok) beszerzése címén.

A KSZR szolgáltatáshoz biztosított központi forrás 2017. évi felhasználásának részletes tervét az alábbi táblázat mutatja:

Vas megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2017. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	
Személyi jellegű kiadások összesen			33 923 000 Ft	24,11%
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	8 130 000 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	25 793 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			6 716 754 Ft	4,77%
	Személyi juttatások járulékai	6 716 754 Ft		
Dologi kiadások összesen			100 068 866 Ft	71,12%
Dokumentumszolgáltatás			45 500 000 Ft	32,34%
	Dokumentum beszerzés összesen		45 500 000 Ft	31,98%
	Könyv	30 000 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	12 000 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	3 000 000 Ft		
	Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	500 000 Ft		
Információs szolgáltatás			900 000 Ft	0,64%
	Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	900 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás			22 784 866 Ft	16,19%
	Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	298 400 Ft		
	Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	22 486 466 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			550 000 Ft	0,39%
	Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	550 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			1 000 000 Ft	0,71%
	Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	500 000 Ft		
	Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	500 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége			3 000 000 Ft	2,13%
	Nem adatátviteli célú távközlési díjak			
	Adatátviteli célú távközlési díjak			
	Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	3 000 000 Ft		

Szolgáltatások szállítási költsége		3 000 000 Ft	2,13%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	500 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	2 000 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	500 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		700 000 Ft	0,50%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	700 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülről - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól			
Szolgáltatások marketing eszközei		700 000 Ft	0,50%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	700 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékü tárgyi eszközei		0	
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	0		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		15 000 000 Ft	10,66%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	5 000 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása	0		
Szoftver- és adatbázis fejlesztés	4 000 000 Ft		
Egyéb	6 000 000 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		6 934 000 Ft	4,93%
egyéb anyagok irodalomnépszerűsítő foglalkozásokhoz	6 934 000 Ft		
Támogatás összesen		140 708 620 Ft	

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

A 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet 4. §-ban megfogalmazott elvárások alapján kötött Megállapodásokban a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** az alábbi **szolgáltatások** nyújtására vállalt kötelezettséget **201 település számára**:

- Dokumentumszolgáltatás, gyűjteményfejlesztés

- ✓ Gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátás, a gyűjtemény sokoldalú hasznosítása (rendszeres csere, frissítés), időszaki kiadványok rendelkezésre bocsátása.
- ✓ Állományvédelem (szükség szerinti kötetés lehetősége).
- ✓ A KSZR állomány szakszerű nyilvántartása, gondozása, feltárása, elektronikus lelőhely információ szolgáltatása.
- ✓ A fogyatékkal élők, nemzetiségek speciális gyűjteményi igényeinek kielégítése.
- ✓ A helyben lévő állománnyal ki nem elégíthető felhasználói igények teljesítése könyvtárközi kölcsönzéssel.
- ✓ Személyi változás vagy egyéb el nem hárítható kár esetén a könyvtári kihelyezett gyűjtemény szakszerű átadása, ellenőrzése.

- **Információszolgáltatás**
 - ✓ Közhasznú és közérdekű információszolgáltatás.
 - ✓ A magyar könyvtári rendszer szolgáltatásainak közvetítése.
 - ✓ Könyvtárközi kölcsönzés az egyedi használói igények kielégítése érdekében.
 - ✓ Helyismereti információk szolgáltatása, digitalizálása.
- **Közösségi szolgáltatások**
 - ✓ Közösségi, az olvasást és a könyvtárhasználatot népszerűsítő programok szervezése.
 - ✓ A digitális írástudáshoz kapcsolódó ismeretek megszerzését segítő ingyenes használóképző tanfolyamok.
 - ✓ A szolgáltató hely használóinak bevonása az országos és megyei szervezésű könyves ünnepekbe, szakmai programokba.
 - ✓ A helyi munkatárs idősekkel való kapcsolattartásának (pl. házi kölcsönzés, csoportos beszélgetés stb.) szakmai támogatása.
 - ✓ A helyi társadalom közösségi ünnepei tartalmi összeállításának segítése.
- **Humán erőforrás fejlesztése**
 - ✓ A szolgáltató helyen ellátandó feladatok elvégzéséhez szükséges könyvtárosi ismeretek megszerzését biztosító alapfokú könyvtárosi tanfolyamok szervezése.
 - ✓ Szakmai továbbképzés, tanácsadás
- **Egyéb feladatok**
 - ✓ Tájékoztatás pályázati lehetőségekről, szükség esetén közreműködés a pályázatok elkészítésében.
 - ✓ Teljes körű könyvtár statisztikai adatgyűjtés és -szolgáltatás, az adatok elemzése.
 - ✓ A könyvtári szolgáltatások igénybevételéhez szükséges informatikai eszközök, kisértékű tárgyi eszközök beszerzése.
 - ✓ Használói igényfelmérések és elégedettségvizsgálatok.
 - ✓ A KSZR szolgáltatások népszerűsítése, az azokról való sokoldalú tájékoztatás.
 - ✓ A szolgáltató helyek egységes arculati elemeinek kialakítása.

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

Gyűjteményfejlesztésünk célja a **változatos és sokszínű dokumentum kínálat**, a rendelkezésre álló **beszerzési keret** lehető **leggazdaságosabb felhasználásával**, az általános használó igények és a gyűjtőköri szabályzatban rögzített alapelvek figyelembe vételével. Ez természetesen nem jelenti a mindenkinek mindent megvásárolni alapelv alkalmazását. A speciális egyedi igényeket a könyvtárközi kölcsönzés segítségével teljesítjük, míg a választék növelését – elsősorban a szórakoztató irodalom területén – az érintett dokumentumok rendszerszerű cseréje is segíti.

Terveink szerint **2017-ben 45 000 000,- Ft**-ot fordítunk a **gyűjteményi kínálat bővítésre**. Ez az összeg 7%-kal (3 millió forint) magasabb a 2016. évre tervezett gyarapítási kereténél. A keretnövelés oka az ellátandó települések körének bővülése. A tervezett összeg és a beszerzendő kiadványok dokumentumtípusok szerint megoszlása a következő:

Beszerezendő dokumentumtípus	tervezett darabszám	tervezett értéke ezer Ft-ban
könyv- és hangoskönyv beszerzés	15 847	30 000
folyóirat, heti-, napilap	1 608	12 000
nem hagyományos dokumentum (DVD)	667	3 000
egyéb	0	0
Összesen:	18 122	45 000

Az egyes dokumentumtípusok tervezett darabszámának meghatározásakor az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- könyv és hangoskönyv, egyéb: 2016. évi beszerzési átlagár (1 893,- Ft)
- folyóirat, heti- és napilap: folyóirat-kínálat megújításához kapcsolódó igényfelmérés eredménye
- nem hagyományos dokumentum (DVD): 2016. évi átlagár (4 500,- Ft)

Könyvtárunk törvényi kötelezettségének eleget téve 2017-ben is **közbeszerzési eljárással** választja ki azt a **szolgáltatót**, amely a legkedvezőbb feltételekkel kínálja beszerzésre az **egyedi állomány-nyilvántartásba kerülő nyomtatott dokumentumokat**. Elvárásaink:

- megvételre a 2017-ben kereskedelmi forgalomba kerülő magyar és idegennyelvű könyveket kínálja, de szükség szerint biztosítson lehetőséget a Magyarországon 2009. január 1. után megjelent, a piacon jelenleg még fellelhető kiadványok pótlólagos beszerzésére is, kétheti szállítási/rendelési gyakorisággal;
- adjon lehetőséget a teljes körű elektronikus ügyintézésre (rendelés, reklamáció, szállítások nyomon követése, rekordletöltés);
- nem kereskedelmi célú tartalmi ismertetők biztosítása;
- szolgáltasson adatokat a megrendelt dokumentumok formai és tartalmi feltárásához (bibliográfiai leírás, ETO-jelzet, tárgyszó, elektronikus formátum [HUNMARC]);
- a megvásárolt köteteket könyvtári használatra alkalmas szereléssel (raktári jelzet, sarok, egy-egy könyvkártya, katalóguskarton) szállítsa,
- a legkedvezőbb árengedménnyel kínálja az új dokumentumokat.

Az egyedi nyilvántartású, nyomtatott dokumentumok közül a közbeszerzési eljárás alól mentesülnek a helyi vonatkozású kiadványok, melyek elsődleges beszerzési forrásai a helyi kiadók, szerzők, illetve a nemzetiségi anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvek. Esetükben a magyarországi elégtelen választék szükségesség teszi az anyaországokból történő közvetlen vásárlást.

A **nem hagyományos dokumentumok (DVD)** beszerzésénél alapvető elvárásunk:

- a kölcsönzési jogdíjas kiadványok forgalmazása;
- a terjesztő biztosítsa annak lehetőségét, hogy rajta keresztül a magyarországi legnagyobb film- és DVD-forgalmazók kínálata elérhető legyen.

Az **egyedi nyilvántartású dokumentumok szerzeményezésekor** továbbra is a **Berzsenyi Dániel Könyvtár** áll **megrendelői kapcsolatban** a **szállítókkal**. Ugyanakkor a rendeléseket – az ellátandó települések lakosság száma alapján arányosan meghatározott keret erejéig – a szolgáltatóközvetítésbe bevont városi könyvtárak kezdeményezik. A kiválasztott könyvek

esetében a szállítmányok közvetlenül a városi könyvtárakhoz érkeznek, ahol gondoskodnak átvételükről, elektronikus állományba vételükről és kiszállításukról a körzetükhöz tartozó községi szolgáltató helyekre. A megrendelt nemhagyományos dokumentumokat (DVD) a Berzsényi Könyvtárba szállíttatja a forgalmazó, ahol megtörténik tételes átvételük, ellenőrzésük. Ezután kerülnek át a rendelést ténylegesen leadó, a dokumentumok feldolgozásáért és szolgáltató helyekre való kiszállításáért felelős térségközpontokba.

Az **időszaki kiadványok** esetében a szolgáltató helyek kínálatát – tekintettel azok nyitva tartási gyakoriságára – napilapok előfizetésével továbbra sem bővítjük: olyan praktikus információkat nyújtó, illetve szórakoztató jellegű lapválasztékot kínálunk, amely alkalmas új használói rétegek megnyerésére. Idén, előzetes igényfelmérésre alapozva 2017. június 1-i határidővel megújítjuk valamennyi szolgáltató helyünk folyóirat-kínálatát.

Az igényfelmérés határideje: január 20.

Településenként előzetesen tervezett címféleség: 8.

Az előfizetés időtartama egy év. A folyóiratokat közvetlenül a Berzsényi Könyvtár rendeli, szállítási címként az igénylő községi szolgáltató hely elérhetőséget adva meg. Jelentős hányadukat (70%) a Magyar Posta Zrt-én keresztül szerezzük be a kedvezőbb és gyorsabb szállítási határidők, illetve a rugalmas ügyintézés miatt. A folyóiratok nyilvántartása a szolgáltató helyek feladata, az általunk biztosított folyóirat-nyilvántartó lapokon. A szállítás körüli esetleges problémák miatti reklamáció – a községi könyvtárak jelzése alapján – a BDK feladata.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A megvásárolt újdonságok **elektronikus nyilvántartásba** vétele továbbra is a városi könyvtárak **Szikla21** és a megyei könyvtár **OLIB 8.2** könyvtári integrált rendszerében történik. Az egyes **szolgáltató helyek gyűjteményéről** a **VKP KSZR menüpontja** ad tájékoztatást, ahol a településnél található link az adott állományt feltáró elektronikus katalógushoz vezet.

A gazdaságos és hatékony dokumentum-ellátás, a kihelyezett gyűjtemények legalább negyedévente történő megújítása, cseréje, a dokumentumkínálat csereanyaggal való bővítése (állománymozgatás) továbbra is igényli a városi könyvtárak bevonását a KSZR feladatok megoldásába. A negyedévente kiszállított dokumentumok mennyiségéről, a csereállomány mozgatásáról és a kihelyezett gyűjtemény nagyságának alakulásáról a közreműködő városi könyvtárak az adott negyedévet követő hónap 15-ig kötelesek tájékoztatni ellátott településekre lebontott adatok közlésével a Berzsényi Dániel Könyvtárat.

A folyamatosan megújuló dokumentumkínálat mellett továbbra is feladat a helyben lévő gyűjtemények gondozása. 2017-ben – a szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárakkal megosztva – **12 településen** tervezünk **tételes, teljes körű állományellenőrzést**:

- Celldömölk térsége: 3 – Csöngye, Kemenespálfa, Kemenessömjén
- Körmeny térsége: 6 – Csákánydoroszló, Felsőjánosfa, Halastó, Hegyhátszentmárton, Órimagyarósd, Szatta
- Kőszeg térsége: 3 – Cák, Horvátzsidány, Nemescsó

Az előre tervezett leltározások számát az évközi, személyi változás miatt szükségesség vált, előre nem tervezhető revíziók növelhetik.

Az állományellenőrzések a naprakész hagyományos raktári katalógusok alapján zajlanak, és minden esetben együtt járnak a szükséges állománykivonásokkal.

Tételes, teljes körű állományellenőrzés nélküli apasztást, az elavult, rongált művek nagyobb arányú selejtezését annak érdekében, hogy a helyszínen rendezett, áttekinthető, jól használható állomány álljon a használók rendelkezésére hat településen tervezzük:

- Alsószölnök, Apátistvánfalva, Ikervár, Nádasd, Olaszfa, Rum.

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelétét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cserelétét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelőse (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelőse tervezett (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	93 231	320 810	9 200	87	100	90	100	27	17	86	90	30	35
1-500 lakosú településen	34 948	180 390	6 210	95	100	91	100	26	16	87	91	30	35
501 - 1000 lakosú településen	34 539	91 441	2 208	76	100	86	100	29	19	87	91	26	31
1001 - 1500 lakosú településen	14 252	24 310	552	74	100	98	100	27	17	84	88	37	42
1501 - 5000 lakosú településen	9 692	24 669	230	79	100	78	100	45	25	78	82	44	49

2.2. Dokumentumszolgáltatás

Kistelepüléseink dokumentumszolgáltatását kétféle módon biztosítjuk:

1. kihelyezett KSZR gyűjtemény új beszerzésekkel és csereanyaggal bővítve,
2. más könyvtári gyűjtemények dokumentumanyagához való hozzáférés biztosítása.

Első esetben a tervezett egyedi állomány-nyilvántartású dokumentumok beszerzési keretének felhasználásával **átlagosan 82 kötet új dokumentum** kerülhet ki településeinkre. A kiszállított dokumentumok mennyiségét a szakmai ajánlások figyelembe vételével, a cserelétékkel növeljük meg:

- 1 000 fő alatti településeken legalább 150,
- 1 001 fő feletti településeken legalább 200 kötetig.

Gyakorlati tapasztalataink azonban azt mutatják, hogy az állományok átgondolt, tervszerű mozgatása ennél nagyobb volumenű dokumentumanyag kihelyezését teszi lehetővé.

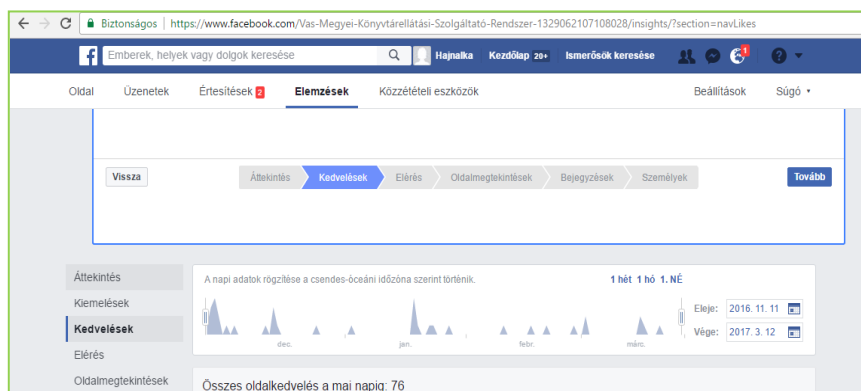
Második esetben, a **helyben lévő gyűjteményekkel ki nem elégíthető igényeket könyvtárközi kölcsönzéssel** teljesítjük, elsődlegesen rendszeren belül, a KSZR könyvtárközi gyűjteményalapjának támogatásával. Az így sem teljesíthető kérések a Berzsenyi Könyvtár, illetve a feladatellátásba bevont városi könyvtárak közvetítésével kerülnek át az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerbe. Mivel a könyvtárközi kölcsönzés lehetősége minden településnek rendelkezésére áll, ha vállalja a kölcsönzés szabályainak betartását, kihasználása nagymértékben függ attól, hogy a helyi szolgálatot ellátó könyvtáros közvetíti-e az egyedi igényeket. Dokumentumokat kizárólag könyvtári szolgáltató helyek címére küldünk. A lejárt kölcsönzési határidejű dokumentumok könyvtárunkhoz ingyenes válaszküldeményként juttathatók el. Községeink könyvtárközi kérését egyaránt fogadjuk telefonon, faxon, e-mailen (szet@bdmk.hu), illetve személyesen is leadhatják kéréseiket. **2017 végéig** mintegy **10%-os könyvtárközi forgalomnövekedéssel** számolunk, az alábbi forgalmi megoszlásban¹:

A kistépeléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma	
eredetiben	3 757
elektronikusan	70
fénymásolatban	65

2.3. Információs szolgáltatás

A Berzsenyi Dániel Könyvtár közel **félmilliós gyűjteményének** rendelkezésre bocsátásával biztosítja az információhoz és tudáshoz való szabad, korlátozásmentes hozzáférést. Folyamatosan fejleszti **honlapcsaládját** (www.bdmk.hu, www.vasidigitkonyvtar.hu), **online katalógusa 0-24 órában** áll az információkeresők rendelkezésére. Savariensia gyűjteménye széles körű **helyismereti információs szolgáltatással** segíti a tudományok kutatómunkát.

2017-ben az **információs szolgáltatás** területén a **legnagyobb feladat** a VKSZR **önálló honlapjának** létrehozása, tartalommal való feltöltése. Célunk olyan honlap létrehozása, amely dinamikus szerkezeti kialakításával korszerű és minőségi módon képes bemutatni a KSZR szolgáltatásokat. A

A jelenleg a Vasi Könyvtári Portál részeként működő KSZR menüpont fejlesztése nem hozta meg a várt eredményeket. Az új honlap üzembe helyezéséig így különlegesen fontos szerepet kap a 2016.

november 11-én elindult VKSZR Facebook oldal, amely segítheti a tevékenységhez kapcsolódó friss információk közzétételét, és nem utolsósorban a községi könyvtári rendezvények népszerűsítését (<https://www.facebook.com/Vas-Megyei-Könyvtárellátási-Szolgáltató-Rendszer-1329062107108028/?fref=ts>).

¹ Az adatok csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza.

A **szolgáltatásközvetítésbe bevont városi könyvtárak** saját **honlapja** térségük egyedi információs igényei kielégítésének elsődleges forrása. Ennek támogatása és fejlesztése érdekében tovább folytatjuk a **tájégségi helyismereti információs szolgáltatás** körének bővítését szolgáló **digitalizálási** programot.

Tovább kell folytatnunk azt a törekvésünket, hogy a **kistelepülések honlapján** is elérhető legyenek a **KSZR szolgáltatásokra** vonatkozó **információk**.

Az információs igények kielégítését segítő IKT eszközök beszerzését a korábbi évektől eltérően, jóval nagyobb volumenben tervezzük (~50 korszerű számítógép beszerzése ~50 településre).

Az információs szolgáltatás részeként nagyon fontos feladat hárul a helyi identitás megőrzését, erősítését segítő **helyismereti információk közvetítésére**, mely többféle módon valósul meg:

- könyvtárunk helyismereti munkájának részeként folyamatosan bővül OLIB-adatbázisunkban Vas megye településeiről az **országos, megyei és helyi lapokban** megjelent **feltárt cikkek** száma, melyek bármikor könnyen **visszakereshetők**;
- **folyamatosan biztosítani a kisebbségi anyanyelvi folyóiratok** (horvát, német, szlovén) helyismereti szempontú **feltárását**;
- a BDK Savariensia gyűjteményére alapozva **tovább folytatjuk a Vasi Digitális Archívum** sorozatát;
- 2017-ben olyan elektronikus kiadvánnyá kívánjuk **átalakítani KSZR Hírlevelünket**, amely képes betölteni egy korszerű, megyei módszertani lap szerepét;
- **egységes arculatterv** alapján **szórólapot** készítünk minden újonnan átadott, újra induló szolgáltató helynek, melyen a nyitva tartás adatai mellett az adott Könyvtár, Információs és Közösségi Hely szolgáltatásairól is tájékozódhatnak az érdeklődők;
- 2017-ben **minden településre** – az **egységes arculat** jegyében – olyan új, a **nyitva tartási idő** közzétételére alkalmas **táblát** helyezünk ki, amelyen a szolgáltatási idő az esetleges változás miatt könnyen **módosítható**;
- esetenként **irodalomkutatással, anyaggyűjtéssel** segítjük a községi szolgáltató hely referens munkáját: a korábbi évek tapasztalata alapján, éves szinten 8-10 különféle irodalomkutatásra irányuló kérésre számíthatunk.

2.4. Közösségi szolgáltatások

A közösségi szolgáltatások terén **igen nagy az érdeklődés** a kulturális, közösségi programok iránt. A települési elvárások messze meghaladják azokat a lehetőségeket és kompetenciákat, melyekkel ezen a területen rendelkezünk. Nagyon **határozottan** kell érvényesítenünk azt az **elképzelésünket**, hogy olyan rendezvények megvalósulásában működünk közre, melyek segítik az **olvasás, a könyvtár népszerűsítését, a praktikus ismeretek elsajátítását, az információs műveltség fejlesztését**. Annak érdekében, hogy ezt az elképzelést a helyi igényekkel összhangba lehessen hozni, mind a **201 településünkön igényfelmérést** végeztünk, melynek **alapját** a koncepciónkot tükröző **programajánló** képezte.

A beérkezett programigényeket a megvalósításukhoz szükséges **pénzügyi forrás hozzárendelése** után **összesítjük**, majd valamennyi településünknek elküldjük a **visszajelzést** a

2016. évi KSZR által támogatott könyvtári programlehetőségeikről, törekedve a községek mind szélesebb körének bevonására az országos (Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok) és megyei (Ünnepi Könyvhét) rendezvénysorozatokba. Új elemként kezdeményezzük a Községek Hete (2017. május 8-14.) rendezvénysorozatához való kapcsolódást.

- Határidők:

programigénylők összesítése: január 30.

visszajelzések kiküldése: március 31. (összefüggésben a KSZR költségvetésének elfogadásával).

Az író-olvasó találkozokat, az olvasáskultúrát népszerűsítő és a hasznos ismeretek átadását szolgáló rendezvényeket 2017-ben továbbra is közvetlenül a Berzsényi Dániel Könyvtár Szaktanácsadói és Ellátórendszeri Titkársága szervezi. Ennek részeként

- folyamatosan, a betervezett időpontokhoz alkalmazkodva végezzük a rendezvények koordinálását (egyeztetés az előadókkal, helyszínekkel), és készítjük a kapcsolódó plakátokat, meghívókat,
- elkészítjük a rendezvények előadóinak felkérését, megbízási szerződését,
- gondoskodunk a megvalósul programok szakmai teljesítés igazolásáról, a felhasznált pénzügyi keret nyilvántartásáról,
- a lezajlott rendezvények dokumentációját (jelenléti ív, fotóanyag) archiváljuk, a kapcsolódó válogatott képanyagot közzéteszük a VKSZR Facebook oldalán,
- végezzük –a szerzői jogi előírások alapján– programjaink bejelentését az Artisjust Irodához.

A programajánlónkban kínált rendezvénylehetőségek mellett természetesen települési **egyedi igények** megvalósítására is lehetőséget biztosítunk, amennyiben illeszkednek koncepciónkhoz. Ezért elsősorban a helyi szervezésű mesemondó, szavalóversenyek, helytörténeti vetélkedők és kiállítások megvalósulását támogatjuk. Ezek tervezett száma 2017-ben látványosan gyarapodott (34).

2016-ban indult útjára *Babaolvasó-Ringató* foglalkozássorozatunk két településen (Horvátzsidány, Ólmod). Nagy örömeinkre ebben az évben szép számmal gyarapodott ezt a rendezvényt igénylő könyvtári szolgáltató helyek száma (15). A BDK munkatársai az elmúlt évben is szép számmal tartottak mesefoglalkozásokat és könyvtári órákat kistelepüléseinken (74). 2017-ben ezek tervezett száma tovább gyarapodott (97).

Minden évben különleges élményt jelentenek az **író-olvasó találkozók**. Idén az országosan ismert és kedvelt írók (Benkő László, Bosnyák Viktória, Hidas Judit, Kalapos Éva, Kondor Vilmos, Nyulász Péter, Pacskovszky Zsolt, Víg Balázs) meghívása mellett a helyi alkotókkal szervezendő találkozásokra nagyobb hangsúlyt fektetünk. Ezek közül is különleges élménynek ígérkezik Horváth Nikoletta újságíró, blogger *Öröm ABC* című könyvéhez kapcsolódó rendezvénysorozat.

Tematikájuk alapján érdekes programnak ígérkeznek azok a foglalkozások, melyeket a Berzsényi Dániel Könyvtár munkatársai dolgoztak ki. A *Mesevarázs* és a *Varázsret* az óvodás korosztály kommunikációs és művészi kompetenciájának fejlesztését célozza könyvtári környezetben. A *Nézőpont* sajátos nevelési igényű tanulók, tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott diákok, valamint autisztikus spektrum zavarral élő fiatalok

kommunikációs képességeinek, emberi kapcsolatainak, az új ismeretek bővítésére való képességének fejlesztését segíti a könyvtár és a filmművészet lehetőségeinek ötvözésével.

Könyvtárunk felnőtt részlegének és gyermekkönyvtárának szervezésében tovább folytatódik a Könyvhódító többfordulós olvasásnépszerűsítő versenye. A tervek szerint a 10-14 éves korosztály Szabó Magda életművel ismerkedhet meg. A 'nagyok' (14-18 éves korosztály) számára a Rambo-versek jelentenek majd kihívást.

Tájegységi szinten 2017-ben is tervezzük a *Detektívsarok*, *Momó, a könyvmanó* könyvtárhasználati verseny meghirdetését, a *BeleLapozgató* című, a kötelező irodalom feldolgozását segítő sorozatunkat, és több, a magyar irodalomtörténet aktuális évfordulóihoz kapcsolódó könyvtári mesemondó és szavalóversenyeket.

A Berzsényi Könyvtár által közvetlenül koordinált rendezvények mellett továbbra is számítunk a községekben szolgálatot teljesítő kollégák, a helyben élő pedagógusok, óvónők közreműködésére a helyi közösségeket legalább kéthavi rendszerességgel megszólító, kisebb volumenű programok megvalósításában. Ezek tájegységi egyeztetésére a szolgáltatásközvetítésben bevont városi könyvtárakat vontuk be. **2017-ben mintegy 900** ilyen jellegű '**kisrendezvénnyel**' számolunk.

2017-ben is tovább folytatjuk a **digitális írástudáshoz** kapcsolódó, nem akkreditált, ingyenes, 20 órás **számítástechnikai tanfolyamainkat**. A **kistelepülési tervezett képzésszám 23**, amely kiegészül a **térségközpontú, speciális** használói csoportokat megszólító tanfolyamok számával (**5**). Kiemelendő a SINOSZ Vas Megyei Szervezetével való együttműködésben megvalósuló tanfolyamunk, amely siketek és nagyothallók számítógép használati ismereteinek megalapozását és továbbfejlesztését segíti.

Különleges lehetőséget kínál a községi könyvtári programkínálatban a **KönyvtárMozi**, melyhez két körben 10 településünk kapcsolódott. 2016-ban lehetőségünk volt arra, hogy az **NKA Közgyűjtemények Kollégiuma** által kiírt **pályázaton kilenc település** kiválasztásával olyan programsorozatot indítsunk, ahol a **magyar filmtörténet négy csomópontját** kiemelő előadások után kerül sorra az adott korszak emblematikus alkotásaiból kiválasztott film(ek) vetítésére. A sorozat tervezett előadásainak száma: 36. Ezen kívül folytatjuk a *Régi idők mozijától Pandoráig* című, a magyar és külföldi filmtörténeti érdekességeket, kulisszatitkokat bemutató sorozatunkat, mely elsősorban az idősebb könyvtárhasználók érdeklődését kelti fel.

Az előző évi bevált gyakorlat alapján a praktikus, hasznos ismeretekhez kapcsolódó rendezvényeinket 11 témakör köré csoportosítva kínáljuk az érdeklődőknek:

Biztonságban? Biztonságban!

Nyelvünk titkai

Hagyományok és értékek

Sporttörténet

Egészséges életmód, család, test-lelki egészség

Távoli tájakon

Filmművészet

Természettudományos kalandozások

Másképp látjuk!

Történelemről mindenkinek

Technikai érdekességek

A **kisebbségi anyanyelvi kultúra ápolásához** kapcsolódva 2017-ben **11 rendezvény** szervezését tervezzük (horvát nyelv: 5, horvát/német: 1, szlovén: 5, résztvevők száma: ~293 fő).

Tervezett programok száma – 2017. Vas megye

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósult meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	résztvevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	résztvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	16	800	0	0
Könyvtárbemutató	0	0	0	0
Tanítási óra iskolai csoportoknak	0	0	0	0
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	7	148	0	0
Játékos tevékenység	165	3 392	0	0
Tanfolyam, tréning	7	390	0	0
Előadás, konferencia	215	440	0	0
Kiállítás	9	620	0	0
Könyvbemutató	38	1 400	0	0
Műsoros, szórakoztató rendezvény	330	14 060	0	0
Hangverseny	0	0	0	0
Filmvetítés	40	1 380	0	0
Használóképzés	116	770	0	0
Digitális kompetenciafejlesztés	29	470	0	0
Egyéb	709	13 130	0	0
Összesen	1 650	37 000	0	0
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Résztvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma				
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény				
Összesen	1 650	37 000	0	0

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A Vas megyében élők számára a megye településszerkezetéből és demográfiai helyzetéből adódóan a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése segíti az esélykülönbségek mérséklését, lehetővé teszi mindazok számára a könyvtári szolgáltatások igénybevételét, akik személyen nem tudják felkeresni a nagyobb könyvtárakat. Gyakorlattá vált a könyvtári dokumentumok **házhoz szállítása**, az idős, beteg, mozgásukban korlátozott emberek ellátása érdekében. Az eredményesség természetesen nagymértékben függ a községi könyvtárban szolgálatot teljesítő könyvtáros személyiségétől. Ezen kívül

- a Berzsenyi Dániel Könyvtár központi gyűjteményére alapozva igény szerint biztosítjuk **hangoskönyvek könyvtárközi kölcsönzésének** lehetőségét,
- a KSZR gyűjtemény fejlesztésekor kiemelt figyelmet fordítunk az **öregbetűs könyvek kínálatának** bővítésére,

- közösségi könyvtári programjainkat **adott településeken a helyi szolgáltató hely** és az ott működő **szociális otthon együttműködésére** alapozva tervezzük és szervezzük (Acsád, Peresznye),
- kistelepülési könyvtárainkban 20 órás **ingyenes számítógépes tanfolyamok** szervezésével segítjük a **hátrányos helyzetben lévőket** a digitális alapismeretek elsajátításában,
- közreműködünk a központi könyvtárban, térségközpontú rendezvényként siketek és nagyothallók számára szervezett alapkészségeket fejlesztő számítógépes tanfolyamokban.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A KSZR szolgáltatási rendszerében képzésére, illetve továbbképzésére az alábbi lehetőségeket kínáljuk Vas megyében:

- rendszeres továbbképzés szakmai napok keretében,
- egyéni szakmai tanácsadás,
- tanfolyamok indítása,
- írásos tájékoztatók készítése.

A községi szolgáltató helyek nem szakképzett munkatársait **alapfokú könyvtárosi tanfolyamon** készítjük fel feladataik ellátására a legfontosabb tudnivalók átadásával. A tanfolyam legfontosabb célkitűzéseiként az alábbiak fogalmazhatók meg:

- ✓ A szolgáltató hely munkatársa legyen képes a szükséges alapszintű dokumentáció és adminisztráció elvégzésére, a nyilvántartások vezetésére (beiratkozási napló, munkanapló, kölcsönzési nyilvántartás), és az ezeken alapuló statisztikai adatok közlésére.
- ✓ Ismerje meg a könyvtári rendszer sokszínű szolgáltatásait, legyen képes azok átadására, a helyi igények felmérésére, továbbítására, alapszintű információszolgáltatásra, a közösségi kulturális igények megfogalmazására, közvetítésére, a kielégítésükben való közreműködésre.

Tervezett létszám: 15 fő / tanfolyam

2017-re tervezett *Szakmai Műhelybeszélgetés* programunk témája a **szerzői jog**, melyet elsődlegesen a közösségi programszervezés szemszögéből szeretnénk körbejárni. A téma megvitatására külső előadót kérünk fel és a szakmai információs fórumra városi könyvtári partnereinket is várjuk.

Tervezett létszám: 40 fő / alkalom.

2013-ban indítottuk útjára *Községi Könyvtárosok Napja* című programsorozatunkat. 2017-ben is tíz alkalommal tervezzük térségközpontú szakmai konzultációs napok szervezését, ahol a résztvevők köre az adott térség községi szolgáltató helyeinek munkatársaiból és a települési önkormányzatok képviselőiből adódik össze.

Tervezett létszám: átlag 30 fő / alkalom

Az Összefogás hetének nyitó rendezvényeként szervezzük meg a *XXIII. Vas Megyei Könyvtári Napot*. Témája: biblioterápia – meseterápia.

A megyei hatókörű rendezvény tervezett létszáma 100 fő.

Egyéni szakmai tanácsadás

- helyszíni látogatások alkalmával – havi kiszállási terv szerint: közvetlen szóbeli segítséget adunk a települési könyvtáros munkájához, olvasószolgálati tevékenységéhez, kiegészítve a tanácsadást a kötelezően elvégzendő eszközeleltárral;
- szükség szerinti tartjuk a kapcsolatot a fenntartó önkormányzatokkal: ennek részeként a törvényi határidő figyelembe vételével írásos tájékoztatást adunk településük könyvtári szolgáltató helye 2016. évi munkájáról, eredményeiről, az esetleges problémákról;
- folyamatosan válaszoljuk meg az e-mailen, telefonon érkezett szakmai kérdéseket, és előzetes egyeztetés alapján személyes konzultációkat tartunk.

2.7. Eszközbeszerzés

2017-ben kísértékű tárgyi eszközök beszerzését nem tervezzük. A rendelkezésre álló forrás mintegy 10,66%-nak felhasználásával szolgáltatások beruházási költségeként nagyobb arányú számítástechnikai eszközbeszerzést, illetve könyvtári berendezések korszerűsítését, cseréjét tervezzük.

Beszerzett eszköz megnevezése ²	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2017-ben beszerzett eszközök darabszáma az állami támogatás felhasználásával	2017-ben beszerzett eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök	2 161	0	0
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak	589	0	0
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	6	0	0
hordozható számítógép (könyvtáros)	69	0	0
hordozható számítógép (használok számára)	23	0	0
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkennel)	15	0	0
digitális fényképező	90	0	0
vetítívászon	15	0	0
projektor	6	0	0
CD-lejátszó	2	0	0
hangfal, hangszóró	10	0	0
flipchart tábla	1	0	0
BOOKR Kids mesetablet	1	0	0

² A táblázat sorai tetszés szerint bővíthetőek.

2.8. A megyei könyvtár által a kistelepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

- Végezzük a szolgáltató helyek statisztikai adatszolgáltatáshoz kapcsolódó teendőket.
- Gondoskodunk a szolgáltató helyek használati előírásainak szakszerű megújításáról, a fenntartó önkormányzatokkal való egyeztetésről.
- Igény szerint szerkesztjük és közreadjuk a kistelepülési szolgáltató helyek közkönyvtári szolgáltatásait népszerűsítő tájékoztatókat.
- Biztosítjuk a szolgáltató helyek használatának rögzítéséhez szükséges könyvtári ügyviteli nyomtatványokat.
- A könyvtári dokumentumok raktári rendjének biztosítása érdekében gondoskodunk a dokumentumok egységes felszereléséről, tájékoztató feliratokról, szakjelzőkről.
- Szükség szerint gondoskodunk a kihelyezett dokumentumok állagmegóvásáról, újraköttetéséről.
- Közreműködünk minden olyan pályázat megfogalmazásában és megvalósításában, amely hozzájárul a KSZR szolgáltató helyek működési körülményeinek javításához, korszerűsítéséhez.

3. Szolgáltató könyvtár

A **Berzsenyi Dániel Könyvtár Vas megye legnagyobb és leghosszabb nyitvatartási idővel rendelkező közkönyvtáraként**, közel félmillió gyűjteményével látja el feladatait. Fenntartója Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata. Tevékenységének pénzügyi forrása a megyei és állami feladatainak ellátását biztosító kiegészítő állami támogatás, amely kiegészül a fenntartó önkormányzat költségvetési támogatásával, saját bevételeivel és meghatározott feladatokra elnyert pályázati támogatásokkal.

Általános gyűjtőkörű közkönyvtár. **Forrásértékű** helyismereti **Savariensia gyűjteményével** a helytörténeti kutatómunka megkerülhetetlen bázisa. A kulturális törvény előírásainak megfelelően **ODR szolgáltató könyvtárként** fogadja és teljesíti a hozzáérkező könyvtárközi kéréseket (2016-ban a teljesített kérések száma: 4126).

A Berzsenyi Dániel Könyvtárnak – kiegészülve a városi fiókkönyvtári hálózat forgalmi adataival – **2016-ban 12 843 fő aktív használója** volt. A **kölcsönzött dokumentumok mennyisége meghaladta a 353 000 kötetet**. Munkatársi létszáma 45,5 fő.

A **KSZR szolgáltatás** napi feladatait a **Szaktanácsadói és Ellátórendszeri Titkárság** végzi (három fő könyvtáros, egy fő rendezvényszervező, és egy fő gépkocsivezető/könyvtárkezelő osztott munkakörben). Az beszerzett dokumentumok állományba vétele a feldolgozó osztály feladata. A községi könyvtárak olvasánszervező programjainak megvalósításában – munkaidőn túli külön megbízással – a központi könyvtár olvasószolgálati munkatársai is részt vesznek. A kötetzeti, javítási munkákat a könyvtár kötetzeti műhelye végzi. A feladatellátást az igazgató felügyeli.

Mivel **2015. április 1-től** a gazdálkodási feladatokat az Egészségügyi és Kulturális Gazdasági Ellátó Szervezet végzi, és a könyvtárban egy fő gazdasági ügyintéző – szintén a GESZ alkalmazottja – maradt, a munkacsoport feladatai közé tartozik

- 201 községi szolgáltató hely közösségi rendezvényeihez kapcsolódó, a szakmai jellegűn túli egyéb adminisztráció lebonyolítása (előadói szerződések, megbízási szerződések

- elkészítése, számlák útjának követése, pénzügyi teljesítéshez szükséges dokumentáció előkészítése),
- kísértékű tárgyi eszközök beszerzéséhez kapcsolódó árajánlatkérések, megrendelések lebonyolítása, a bevételezéssel kapcsolatos adminisztráció segítése, helyszíni eszközlétár elvégzése,
- a dokumentumrendeléshez kapcsolódó pénzügyi teljesítéshez szükséges dokumentáció előkészítése.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A KSZR szolgáltatási rendszerének indulásakor teljes körűen felmértük a kapcsolódó települések könyvtári szolgáltató helyeinek adottságait (elhelyezés, állomány, infrastruktúra, akadálymentesítés). Készítettünk SWOT elemzést, megfogalmazzuk a jövőképet, a fő célokat, feladatokat. Mindezt 2016-ban, az indulástól eltelt három év ismeretében megújítottuk. **2017-re** a következő **feladatokat** tervezzük:

- Szabályzatok:
 - o Számítógép használati szabályzat.
- A 2016-ban elkészített folyamatleírásokhoz, folyamatábrákhoz kapcsolódó kockázatelemzés elkészítése.
- A KSZR szolgáltatásokkal kapcsolatos partneri (szolgáltató helyek, önkormányzatok) elégedettségvizsgálat.

5. Kommunikáció dokumentálása

Kommunikációs cél a KSZR szolgáltatás eddiginél hatékonyabb bemutatása, népszerűsítése, széles körű tájékoztatás.

Célcsoportok:

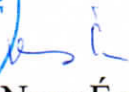
- KSZR szolgáltató helyek potenciális használói, az érintett kistéleplülések lakossága.
- Kistéleplülési önkormányzatok.
- Helyi kulturális, oktatási intézmények, civil szervezetek.

A szolgáltatásnépszerűsítés eszközei:

- Egységes arculati elemek (logó) használata.
- KSZR rendezvényekhez kapcsolódó plakátok, meghívók készítése.
- Média megjelenés (rádió, TV, nyomtatott sajtó [megyei napilap, helyi újságok]) kezdeményezése.
- A KSZR Facebook oldalának folyamatos friss tartalommal való feltöltése.
- Szolgáltató helyek nyitva tartási táblájának elkészítése és kihelyezése.
- Reklámanyagok (könyvjelző) készítése.

Szombathely, 2017. március. 16.

Nagy Éva
igazgató